

Недовга історія гарнізонного храму

Ведучий рубрики **Микола МАНЬКО**, директор Державного історико-культурного заповідника Острога

Сто п'ятнадцять років тому – 26 листопада (9 грудня) 1906 р. – в Острозі урочисто освятили військову церкву на честь святого Великомученика Георгія Побідоносця – полковий православний храм 126-го Рильського піхотного полку Російської імператорської армії.

Ця армійська частина вела своє офіційне старшинство з 12 (24) травня 1807 року, коли було сформовано (з гарнізонних батальйонів, що обороняли Данціг-Гданськ від французів) Білостоцький піхотний полк. Він відзначився у Східній (Кримській) війні 1854 – 1856 років. Після закінчення військових дій усі чини 5-го і 6-го батальйонів Білостоцького полку були відправлені у безстрокову відпустку, з якої були відкликані навесні 1863 року у зв'язку з польським повстанням проти імперії і загрозою нової війни в Європі. З цих двох запасних батальйонів і четвертого кадрового батальйону Білостоцького піхотного полку 6 (18) квітня 1863 року був сформований Білостоцький резервний піхотний полк. 13 (25) серпня того ж року, після реформування, він був названий Рильським піхотним полком, а

Чергові 126-й піхотний Рильський полк. Гар. Острог, Вол. губ.

наступного року отримав свій порядковий номер (126-й).

Георгіївська похідна військова церква існувала при частині з 1863-го року. Вона супроводжувала її солдатів і офіцерів під час російсько-турецької війни 1877 – 1878 року на Балканах. Полк тоді вирушив у похід із губернського міста Житомир і повернувся по війні у Житомирський гарнізон.

1895 року полк був переведений в Острог. Для чинів полку богослужіння проводили в приділі Богоявленської соборної церкви. У ці роки на околицях Острога (Кідри) розбудовували полкове військове містечко, проєкт якого передбачав і зведення поміж казарм гарнізонного православного храму. Будівництво вели за типовим планом військових церков, тож якихось мистецьких архітектурних особливостей і пошуків у споруді

не простежувалося. Для будівництва було виділено кошти (44 тисячі рублів), «Височайше отпущенные из утвержденной комиссии по рассмотрению вопросов, касающихся религиозно-нравственного состояния войск».

Штат храму передбачав лише посаду полкового священника з наданням йому службової квартири у полковому офіцерському флігелі. Інші обов'язки при храмі виконували відряджені для цього нижні чини полку.

Своє полкове свято – День святого Георгія – 23 квітня (6 травня) 1907 року полк уперше відзначив у новому храмі. У цьому ж році відбулися урочистості на честь сторічного ювілею військової частини. Були випущені пам'ятні відзнаки (з вензелями імператорів Олександра I і Миколи II), полк отримав ювілейну Олександрівську стрічку до прапора.

До Великої війни залишалося 7 років. До розпуску російської армії і самого полку – трохи більше 10 років. У міжвоєнний період гарнізонне містечко зайняли нові господарі з білим одноголовим орлом на кокардах. Пристосувати православний Георгіївський храм через його виразні архітектурні особливості під військовий костел не випадало, тож його розібрали.